1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Veriye dayalı çalışan algoritmalar, insanın karar alma mekanizmasına ---- bir araç olmanın yanı sıra doğru kullanıldıklarında uzmanlardan daha ---- öngörülerde bile bulunabiliyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bilgi sunan - verimli

B) katkı sağlayan - isabetli

C) zarar veren - gerçekçi

D) yardım eden - açık

E) müdahale eden - tutarlı

2. (I) Hayatımızı yöneten hormonlardan biri olan oksitosin, beyinde sinir hücrelerinin ve sinyal ileticilerin etkinliğini ve duyarlılığını değiştiren bir hormondur. (II) Oksitosin, beyinde hipotalamusta sentezlenerek arka hipofizden ya kan dolaşımına ya da beynin diğer bölgelerine salınarak oksitosin alıcılarına bağlanır. (III) Yapılan çeşitli araştırmalar; huzurlu anlarda ve stresli durumlarda salgılanan oksitosinin, davranışları ne şekilde etkilediğini açıklamaya çalışıyor. (IV) Nitekim son yıllardaki çalışmalar; oksitosinin sanıldığı kadar masum ve mucizevi bir hormon olmadığını, bazı olumsuz etkilerinin de bulunduğunu gösteriyor. (V) Söz konusu hormon, kişisel özelliklerimize bağlı olarak bazı hatıraları olduğundan farklı şekilde anımsamamıza neden oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen oksitosin hormonuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, beyinde hangi görev ve işlevi yerine getirdiği belirtilmiştir.

B) II. cümlede, vücuttaki dolaşım süreci hakkında bilgi verilmiştir.

C) III. cümlede, davranışları olumlu bir şekilde etkilediğine değinilmiştir.

D) IV. cümlede, bilinenin aksine farklı etkilerinin olduğundan söz edilmiştir.

E) V. cümlede, oluşturduğu etkinin kişiye göre değişebileceğinden bahsedilmiştir.

3. Çevresel değişkenler, Mozambik'teki filler üzerinde öylesine ciddi etkiler yarattı ki artık filler dişsiz doğuyor. Aslında Afrika fillerinin dişilerinde dişsiz doğum oranı yüzde iki ila dört arasında seyrediyordu ancak artık bu oranın popülasyonun üçte birini kapsadığı görüldü. Araştırmalar dişsiz doğumların sadece Mozambik'e özgü olmadığını, Tanzanya gibi diğer Afrika ülkelerinde de yayılmaya başladığını gösterdi. Aslında fillerin; dişsiz doğmaları sağlık durumları üzerinde hayati bir etki oluşturmasa da dev azı dişleri, günlük yaşamda önemli bir yere sahip. Örneğin kimi zaman suya ve yaşamsal minerallere, dev dişleriyle toprağı kazarak ulaşabildikleri biliniyor. Bu nedenle dişsiz doğum, fillerin vücut yapısından yaşam tarzlarına kadar pek çok şeyi olumsuz yönde etkiliyor.

Bu parçadan dişsiz doğan fillerle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Doğum oranlarının bölgeden bölgeye değişiklik gösterdiğine

B) Ayırt edici özelliklerinin doğal etkenlerle yok olmaya başladığına

C) Uzuvlarındaki eksikliğin yaşamsal faaliyetlerini sınırlar nitelikte olduğuna

D) Temel ihtiyaçlarını karşılamada dışarıdan desteğe ihtiyaç duyduğuna

E) Hakkında yapılan araştırmaların bölgede farkındalık oluşturduğuna

4. Bu kitabı, her biri kendi içinde bağlam oluşturan bölümler olarak tasarladım. Her bölümün iç kapağına bilmeyenler için zamanı güncelleyen, bilenler içinse bilgi tazelemeyi amaçlayan açıklama niteliğinde birer kısa yazı yazdım. Bazı okurlar, yazıları roman okuma düzeni içinde baştan sona sayfa sırasıyla okumayı yeğlerken kimileri de ilgilerini çeken başlık ve konulara göre atlaya atlaya okumak ister. Kitabı yazarken kabaca sınıflandırdığım bu iki tür okuru da gözetmeye çalıştım. İlk öbekteki okurlar için izleme kolaylığı sağlayacak bir süreklilik ve bütünlük kurmaya özen gösterdim, diğerleri içinse ilgilenmediği konulardaki yazıları kolay atlamaları için kitabı bölümlere ayırdım.

Bu parçada söz edilen kitapla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yazarının farklı yazılarının bir araya getirildiği kapsamlı bir çalışmadır.

B) Bölümlerdeki açıklama yazıları okurun isteklerini karşılamaya yöneliktir.

C) Okur özelliklerinin sınıflandırılması yazılmasına kolaylık sağlamıştır.

D) İçerik planlaması yapılırken okurun beklentileri dikkate alınmıştır.

E) Okurun ilgisini çekecek konulara yazarı tarafından öncelik verilmiştir.

5. *Bir Bilim Adamının Romanı*, TÜBİTAK'a ait bir proje kapsamında kaleme alınır. Bu projede TÜBİTAK'ın birincil amacı gençlerin, bilimsel araştırmaya özenmesini sağlamaktır. Bunun için de Türkiye'de bir bilim insanının nasıl yetiştiğini anlatan bir roman yazılması amaçlanır. Yaşamıyla romana konu olacak bilim insanının seçiminde ise o sırada TÜBİTAK Bilim Kurulu başkanlığı görevini yürüten Cahit Arf'ın teklifi etkili olur. İTÜ öğretim üyesi Mustafa İnan'ın bu biyografik romanın ana karakteri olması fikri benimsenir. Kitabın yazarı olarak her ne kadar başka isimler gündeme geldiyse de İnan'ın oğlu, bu kişinin Oğuz Atay olmasını arzu eder.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmiştir?

A) Romanın yazdırılmasında gözetilen temel toplumsal hedefe

B) Mustafa İnan'ın romanda ana karakter olarak seçilme nedenine

C) Romanı yazma fikrinin Mustafa İnan'ın dostu Cahit Arf'ten çıktığına

D) Romanın fikir aşamasında yurt dışındaki örneklerden faydalanıldığına

E) Romanın yazımı esnasında gerçeklere bire bir sadık kalındığına

6. Baudrillard'a göre modern toplumlarda tüketim alışkanlıklarının doğasında "eksiklik" fikri vardır. Nesneleri tüketiyor olabiliriz ama tükettiğimiz aslında bir nesneye sahip olma fikridir. Bu fikirler, faydadan ziyade iç motivasyon ve güdülerle bağlantılıdır. Baudrillard nesnelerin, ilk başta onları satın almaya yönelten derin ihtiyaçları gerçekten karşılamadığı ve geçici tatmin sağladığı için bizi zamanla hayal kırıklığına uğrattığını iddia eder. Dolayısıyla tüketim, kapitalizmin her daim körüklediği ama asla tam olarak tatmin edemediği bir psikolojik eksiklik üzerine inşa edilir. Ayrıca nesnelere sahip olmak sadece sahip olmakla değil var olmakla da alakalıdır. Mesela arabamızdan, ayakkabılarımızdan, takılarımızdan bahsetmek; nesneleri kendi sahipliğimiz altına almak aslında olduğumuz kişi olmak için kullandığımız, bizi ayrıcalıklı kıldığını düşündüğümüz nesnelere kendi hislerimizi yansıtmaktır.

Bu parçaya göre tüketim alışkanlıklarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Nesnelerle anlık motivasyon sağladığı

B) Farklı alışkanlıkları ortaya çıkardığı

C) Nesnelerle ilgili bireysel farkındalığı artırdığı

D) Toplumsal sınıfların oluşmasına yol açtığı

E) Ekonomik sistemlere göre çeşitlilik gösterdiği

7. XIII. yüzyılda şairler benzetme yaparken "sevgilinin servi gibi uzun boyu" veya "sevgilinin gonca gibi küçük ağzı" şeklinde ifadeler kullanırdı. Bir sonraki yüzyılda "sevgilinin servi boyu", "sevgilinin gonca ağzı" demek yeterli geliyordu. XV ve XVI. yüzyıllara gelindiğinde ise benzetme yapılırken sadece "servi" veya "gonca" sözcüğünü kullanmak yeterliydi çünkü servinin sevgilinin uzun boyunu, goncanın da küçük ağzını karşıladığı biliniyordu.

Bu parçaya göre XV. yüzyıldan itibaren aşağıdaki edebî sanatların hangisinin kullanımında bir artış görüldüğü söylenebilir?

A) Tecahülüarif

B) Telmih

C) Hüsnütalil

D) Tenasüp

E) İstiare

8.
- Güzelleme türünde kaleme alınmıştır.
- Klasik âşık ve sevgili tipinin yansımaları görülmektedir.
- Mübalağa sanatına başvurulmuştur.
- Tam kafiye kullanılarak ahenk sağlanmıştır.

Verilen özellikler aşağıdaki dörtlüklerin hangisinde bir arada görülmektedir?

A) Nesin methedeyim bir kaşı kara
Şu sineme açtı onulmaz yara
Cümle tabip gelse derdime çara
Derdimin dermanı Lokman'a kalsın

B) Ok atılır karasından
Hak saklasın belasından
Köroğlu'nun narasından
Her yan gümbür gümbürlenir

C) Karşımızdan gelen aceb yar m'ola
Benim gibi yaralanmış zar m'ola
Benim sevdiğimden güzel var m'ola
Hakk'ın yarattığı kullar içinde

D) Boşuna kendimi eyledim helak
Görünmez gözüme o hürü melek
Zalim yar giyinmiş sihirli gömlek
Arkasında geze geze usandım

E) Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyve yetirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sadık yârim kara topraktır

9. Sen geldin benim deli köşemde durdun
Bulutlar geldi üstünde durdu
Merhametin ta kendisiydi gözlerin
Merhamet saçlarını ıslatan sessiz bir yağmurdu
Bulutlar geldi altında durduk

Ve güldün rengârenk yağmurlar yağdı
İnsanı ağlatan yağmurlar yağdı
Yaralı bir ceylan gözleri kadar sıcak
Yaralı bir ceylan kalbi gibi
İçli bir sesin vardı

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Serbest şiir tarzında kaleme alınmıştır.

B) Sevgiliye duyulan sitem dile getirilmiştir.

C) Birden fazla edebî sanata yer verilmiştir.

D) Aşk teması ele alınmıştır.

E) Tekrarlar yoluyla anlatıma ahenk kazandırılmıştır.

10. Gül üzülsün gonca açılsın bana sen gül yeter
Ağlasın bülbüllerin ey gonca tek sen gül yeter

Bu beyit için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Gül, iki anlamı da kastedilerek kullanılmıştır.

B) Tekrar eden sözcüklere yer verilerek ahenk sağlanmıştır.

C) İnsana ait özellikler doğadaki varlıklara aktarılmıştır.

D) Karşıt anlamlı sözcüklere bir arada yer verilmiştir.

E) Bülbülün ağlaması güzel bir nedene bağlanmıştır.

11. Ne bende kaldı sevda
Ne sen eski o yarsın

Bu dizelerin başına aşağıdakilerden hangisi getirilirse cinaslı mâni oluşur?

A) Oyarsın
Şirin'e Ferhat isen
Varır dağı oyarsın

B) Düşümdeki o yarsın
Ferhat gibi âşıksan
Sözlerime uyarsın

C) Benim ile yar sevda
Dumanlı kara sevda
Ne sende var bir vefa

D) Ne sevdalıklar kalsın
Ne hasretlikler olsun
Ne dünya dönedursun

E) Sevda
Başıma bela sevda
Kederler beni sarsın

12. Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin bir varsağıdan alınmış olduğu söylenebilir?

A) Şol salınıp giden dilber
Boyuna kurban olduğum
Eğlen burda tanışalım
Diline kurban olduğum

B) Dağlarda gezer oldum
Okuyup yazar oldum
Ben bir güzel uğruna
Kuruyup gazel oldum

C) Yürü bire yalan dünya
Sana konan göçer bir gün
İnsan bir ekine misal
Seni eken biçer bir gün

D) Kimsenin aybına sen olma nazır
Cümlenin Halık'ı her yerde hazır
Belki meclisinde bulunur Hızır
Kalp gözüyle dört yanına iyce bak

E) Düşman geldi tabur tabur dizildi
Alnımıza kara yazı yazıldı
Tüfek icâd oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır

13. ---- Anadolu'da Dinî Tasavvufi Türk Edebiyatı'nın temsilcilerinden olan Yunus Emre'nin önemli eserlerinden biridir. Bir mesnevi ile başlayan eser, mensur bölümle devam eder. Didaktik özellikler taşıyan bu eserde insanıkâmil olma yolunda yaşanan manevi yolculuk anlatılır. Eserin daha sonraki bölümlerinde ise akıl ve iman hakkında bilgi verilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Divân-ı Hikmet*
B) *Kutadgu Bilig*
C) *Atabetü'l-Hakayık*
D) *Risaletü'n-Nushiye*
E) *Vesiletü'n Necât*

14. Birinci çadıra dört sofra kuruldu. İlk sofraya sadrazam hazretleri başkanlık etti. İkinci sofrada sağ yanda Silâhdar İbrahim Paşa ve sol yanda Nişancı Mustafa Paşa ile kapıcıbaşılardan beş ağa birlikte oturdular. Üçüncü sofrada defterdar efendi, küçük ruznameci ve dokuz kapıcıbaşı ağa bir araya geldiler. Dördüncü sofrada ise yedi kapıcıbaşı, çaşnigirbaşı, çavuşlar kâtibi ve çavuş emini oturdu. Arta kalan yiyecekler vezirlerin ve ağaların yardımcılarına ikram olundu.

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

A) Pendname
B) Surname
C) Şehrengiz
D) Sefaretname
E) Tezkire

15. Divan edebiyatında öyküleyici niteliğe sahip eserler üzerine çalışmalar yaparken şairlerin özellikle bir nazım şekline ağırlık verdiğini fark ettim. Bu nedenle söz konusu nazım şeklinde eserler veren şairlere odaklandım. Araştırmama öncelikle bu nazım şekliyle kaleme alınan ve Türk edebiyatındaki ilk siyasetname örneği olan eserle başladım. Sonrasında ise Anadolu sahasındaki Türk edebiyatına yönelerek Âşık Paşa, Nâbi ve Şeyh Galip'in bu nazım şekliyle kaleme aldığı eserlerini inceledim. Bununla birlikte hamse sahibi şairlerden bahsetmeyi de ihmal etmedim. Araştırmanın kapsamlı olabilmesi için Türk edebiyatındaki birçok şairi etkileyen farklı eserlere bakmam gerekiyordu. Bu nedenle Doğu edebiyatının Türk edebiyatına ilham veren eserlerini de araştırmama kattım.

Bu araştırmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Odaklanılan nazım şekli Türk edebiyatına İran edebiyatından geçmiştir.

B) Araştırmada Lâmî Çelebi ve Ali Şir Nevâi gibi hamse sahibi şairlerden söz edilmiştir.

C) Araştırmanın başında incelenen eser Yusuf Has Hâcip tarafından kaleme alınmıştır.

D) Anadolu sahası Türk şairleri arasında *İskendername*'yi yazan şaire yer verilmiştir.

E) *Şehname* ve *Mantıku't Tayr* gibi klasikler araştırmaya dâhil edilmiştir.

16. Sevgioğulları kabilesinden bir kız ve bir erkek çocuk; aynı okula gider, arkadaş olur ve birbirlerini severler. Kabile büyükleri, ikisinin evlenebilmesi için bir şart koşar: Erkek kahraman, Kalp ülkesine gidecek ve orada kimyayı bulup getirecektir. Kahraman, yolda türlü zorluklarla karşılaşır; kuyuya düşer, bir dev tarafından hapsolunur, sonrasında bir cadının eline düşer ve Çin padişahının kızı tarafından kandırılır. Bütün bu zorluklardan onu kurtaran Sühan adlı bir ihtiyardır. Kalp ülkesine ulaştıklarında Sühan, ona gizli sırrı açıklar ve o da anlar ki aradığı şey kendi içindedir, ondan ayrı değildir.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Leylâ vü Mecnûn*
B) *Hüsn ü Aşk*
C) *Hüsrev ü Şîrîn*
D) *Cemşîd ü Hurşîd*
E) *Şem ü Pervâne*

17. Bağdat'ın fethi sırasında tanıştığı ----, *Leylâ vü Mecnûn* mesnevisini yazması konusunda Fuzûli'yi teşvik etmiştir. Bu önemli rolüyle birlikte şair, Türk edebiyatındaki asıl ayrıcalıklı konumunu hamse sahibi olmasıyla kazanmıştır. Hamsesinde *Yûsuf u Züleyhâ* mesnevisiyle klasik bir çizgide ilerlerken *Şâh u Gedâ* ile özgün konulara yönelmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

A) Hayâli Bey
B) Bâki
C) Taşlıcalı Yahya
D) Şeyhi
E) Ahmedi

18. *Tercüman-ı Ahvâl*'in birinci sayısındaki "Mukaddime"sinde; gazetenin sosyal ve edebî hayatta ne denli gerekli olduğunu vurgulamıştır. Bununla birlikte halka seslenme ve ona ulaşma yolunda önemli bir vasıta olarak gördüğü gazetenin halkın anlayabileceği bir dile sahip olması gerektiğini savunmuştur. 1862'de çıkardığı *Tasvir-i Efkâr* gazetesi de hem bu fikirlerin gelişmesine hizmet etmiş hem de birçok başarılı genç sanatçının yetişmesine vesile olmuştur.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbrahim Şinasi
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Ziya Paşa
D) Namık Kemal
E) Şemsettin Sami

19. *Servet-i Fünun*'da akıl ve mantık oyunlarına dayanan tenkit yazıları yazar ve büyük kalem kavgalarında yer alır. Bunların en önemlileri dekadanlık meselesi ve Ali Kemal'le çatışmasıdır. Hem basın hayatını hem de edebiyat tecrübelerini *Kavgalarım*, *Matbuat Hatıraları* ve *Edebî Hatıralar* adlı eserlerinde yayımlamıştır. Bu eserlerde basın tarihinin iç yüzünü ve devrin şartlarını ayrıntılarıyla anlatır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hüseyin Cahit Yalçın
B) Ahmet Rasim
C) Tevfik Fikret
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Refik Halit Karay

20. - Oh benim oğlum, gel etme kırma sakın!
Ne istedin küfeden yavrum? Ağzı yok, dili yok,
Baban sekiz sene kullandı... Hem de derdi ki: "Çok
Uğurlu bir küfedir, kalmadım hemen yüksüz..."
Baban gidince demek kaldı âdeta öksüz!
Onunla besleyeceksin ananla kardeşini,
Bebek misin daha öğrenmedin mi sen işini?
Dedim ki ben de:
- Ayol dinle annenin sözünü!

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Cenap Şahabettin

B) Ahmet Haşim

C) Yahya Kemal Beyatlı

D) Mehmet Akif Ersoy

E) Ziya Paşa

21. Millî edebiyatın gelişme dönemlerinde yetişen şair, aruzdan ayrılıp hece vezniyle şiirler yazmaya başlar. *Fırtına ve Kar* adlı eserini aruzla kaleme alırken *Gönülden Sesler*, *O Beyaz Bir Kuştu*, *Kervan* adlı eserlerinde hece vezniyle kaleme aldığı şiirlere yer verir. Manzum masal tarzının ilk örneklerini *Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi* adlı kitabında bir araya getirir. Mizahi yazılarında "Fiske" imzasını kullanan şair; *Akbaba*, *Papağan*, *Güneş*, *Resimli Dünya* gibi mizahi ve edebî dergilerde yazılar yazar.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Faruk Nafiz Çamlıbel

B) Behçet Kemal Çağlar

C) Yusuf Ziya Ortaç

D) Halit Fahri Ozansoy

E) Orhan Seyfi Orhon

22. 1940 sonrası Türk edebiyatında düzyazı, öykü ve tiyatro türünde eserler vermiş bir yazardır. Eserlerinde toplumsal yapıyı bütüncül bir biçimde ve gerçekçi bir üslupla sunmuştur. Eleştirel anlatımı, sosyal sorunları daha ilgi çekici biçimde sunmasına zemin hazırlamıştır. *Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu*, *Ayışığında Çalışkur* gibi öykülerinde de yazarın söz konusu eğilimini açıkça görebilmek mümkündür.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Kemal

B) Halikarnas Balıkçısı

C) Haldun Taner

D) Memduh Şevket Esendal

E) Sabahattin Ali

23. Gece hafif yağmur çiseliyordu. Asfalt yolda yürürken yeni rugan iskarpinleri nemli nemli parlıyor ve siyah çizgili pantolonu bunların üzerine tatlı bir akışla dökülüyordu. Paltosunun geniş yakasını kaldırmış, kalın eldivenli ellerini arkasına bağlamıştı. Dalgın dalgın yürüyor ve boş gözlerle ayaklarına, ıslak asfalttan biraz yukarıya doğru kalkıp sonra kolayca ileri uzanan ve yine ıslak asfalta dokunan iskarpinlerine bakıyordu. "Hayat, bu rugan iskarpinlere ne kadar benziyor." dedi. "Tıpkı bunlar gibi biz de günler geçtikçe aşınmaya, bir tarafa kaykılmaya, çirkinleşmeye ve nihayet işe yaramamaya başlayacağız." Hayat ne güzel fakat ne can sıkıcı şeydi. Gündüz daire... Akşamüzerleri güzel bir yemek, bazen sinema... Sonra uyku... Bunların hepsi güzeldi fakat bütün günü dolduran bu eğlendirici işlerin içinde insan boşluk hissi duymaktan kurtulamıyordu. Bir şey eksik gibiydi, hayatın bütün ömrünce işlemeyen bir yeri varmış gibiydi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Açık ve yalın bir üslupla kaleme alınmıştır.

B) Öykü kişisinin sorgulamaları yansıtılmıştır.

C) Gündelik hayattan bir kesite yer verilmiştir.

D) Benzetme ve betimlemeden faydalanılmıştır.

E) Sosyal eleştiri mizahi bir üslupla dile getirilmiştir.

24. ---- akımında sanatkâr; hayat, insan ve tabiat karşısında objektiftir. Onlar bireyin duygu ve hayallerinin esas olduğu lirik ve romantik şiirin yerine nesnel bir şiir isterler. Bu bakımdan dış dünyanın güzelliklerini açık bir nesnellik içinde anlatmayı tercih ederler. ---- akımında ise sanatkâr görülenin ve algılananın dışına çıkar. Onlara göre tabiatta duyularımızla algıladığımız her nesne, bir varlık özünün dış görüntüsünden başka bir şey değildir. Asıl gerçek ise söz konusu görüntünün arkasında gizlidir. Sanatkârın görevi de gizli manayı eserinde vermesi, en azından sezdirmesidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Natüralizm - Romantizm

B) Realizm - Sürrealizm

C) Parnasizm - Sembolizm

D) Realizm - Romantizm

E) Parnasizm - Natüralizm

25. İlk Çağ medeniyetlerinde farklı isimlerle anılan şehir devletleri kurulmuştur. Bu şehir devletlerine Mısırlılar “nom”, Sümerler “site”, Yunanlar ise “polis” adı vermişlerdir.

Buna göre haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde “site” **adı verilen şehir devletleri kurulmuştur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

26. **“**Babam (İlteriş) on yedi er ile harekete geçti. Haberi işiten ormandakiler, ovadakiler toplanıp geldiler; yetmiş kişi, sonra yedi yüz kişi oldular. Kağanlığı atalarının törelerinde kurdular.**” ifadeleri İslamiyet öncesinde kurulan aşağıdaki Türk devletlerinden hangisiyle ilgilidir?**

A) Asya Hun

B) II. Göktürk

C) Uygur

D) Kırgız

E) Hazar

27. **İslamiyet’in ilk yıllarında Hz. Muhammet’in açıktan davete başlaması üzerine Mekke müşriklerinin Müslümanlar üzerindeki baskı ve işkencelerinin artması sonucunda Müslümanlar, Hz. Muhammet’in izniyle ilk olarak aşağıdakilerden hangisine göç etmişlerdir?**

A) Yemen

B) Mısır

C) Habeşistan

D) Basra

E) Şam

28. **Mısır’da hüküm süren Tolunoğulları, İhşidîler gibi Türk-İslam devletlerinin kurucuları aşağıdaki devletlerden hangisinin hizmetinde iken bu devletin merkezî otoritesinin zayıflamasıyla bağımsızlığını ilan etmişlerdir?**

A) Emevîler

B) Fatımîler

C) Abbasîler

D) Eyyubîler

E) Memlûkler

29. **Osmanlı Devleti'nde, Sultan II. Mehmet aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesiyle "**Kayser-i Rum**" ve "**Sultânü'l-Berreyn ve Hakanü'l-Bahreyn**" unvanlarını kullanmaya başlamıştır?**

A) İstanbul'un fethedilerek Doğu Roma'ya son verilmesi

B) Katolik-Ortodoks birliğinin sağlanmasına engel olunması

C) Rodos'un fethiyle Rodos Şövalyelerinin bertaraf edilmesi

D) Gedik Ahmet Paşa komutasında Otranto'ya çıkarma yapılması

E) Preveze Deniz Savaşı'nda Haçlı donanmasının mağlup edilmesi

30. **12 bölüm ve 119 maddeden oluşan Kanunuesasi'de "**Yaptıklarıyla halkın güvenini kazanmış, devlet hizmetinde bulunmuş ve kırk yaşın üzerindeki kimselerden Padişah tarafından atanır.**" şeklinde yer alan hüküm aşağıdakilerin hangisiyle ilgilidir?**

A) Meclis-i Âyan

B) Meclis-i Mebusan

C) Heyet-i Vükela

D) Divan-ı Hümayun

E) Meclis-i Meşveret

31. **Çanakkale Cephesi'ni denizden geçmeye çalışan İtilaf donanmasının 18 Mart 1915'te büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kalması üzerine, İtilaf Devletleri aşağıdakilerden hangisini uygulamaya koymuştur?**

A) Gizli antlaşmaları dünya kamuoyuna açıklamayı

B) ABD'nin savaşa girmesini teşvik etmeyi

C) Gelibolu Yarımadası'na asker çıkarmayı

D) Rusya'daki Bolşevik Devrimi'ni desteklemeyi

E) Kanal Cephesi'nin açılmasını hızlandırmayı

32. **Millî Mücadele'nin başlarında 22 Haziran 1919'da yayımlanan Amasya Genelgesi'nde yer alan "**Osmanlı Hükûmeti, üzerine aldığı sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir.**" ifadesinin kullanılmasında aşağıdaki gelişmelerin hangisi etkili olmuştur?**

A) Mondros Mütarekesi sonrasında işgallerin başlaması

B) Mustafa Kemal Paşa'nın görevinden azledilmesi

C) Sevr Antlaşması'nın imzalanması

D) Kuvay-ı İnzibatiyenin kurulması

E) Felah-ı Vatan Grubunun oluşturulması

33. **TBMM'nin; "**Türkler barışa yanaşmıyorlar, savaşı uzatıyorlar.**" şeklindeki propagandayı önlemek, haklı davasını ve Misakımillî'yi dünya kamuoyuna duyurmak amacıyla Birinci İnönü Savaşı sonrasında attığı adım aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Anadolu ve Rumeli'deki millî cemiyetleri tek çatı altında toplaması

B) Ankara'da *Hâkimiyet-i Milliye* adıyla bir gazete yayımlaması

C) İtilaf Devletlerinin düzenlediği Londra Konferansı'na katılması

D) İşgalleri protesto eden gösteri ve mitingler düzenlemesi

E) İstanbul Hükûmeti ile resmî haberleşmeyi kesmesi

34. Yıldırım Ordularının kaldırılmasıyla 13 Kasım 1918'de İstanbul'a dönen Mustafa Kemal Paşa, aynı gün İtilaf Devletleri donanmasına ait gemilerin İstanbul Boğazı'na demir atması üzerine Yaveri Cevat Abbas Bey'e "Geldikleri gibi giderler." demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözünün gerçekleştiğini gösteren gelişmelerden biri <u>değildir</u>?

A) Yunan ordusunun Batı Anadolu'dan çekilmek zorunda bırakılması

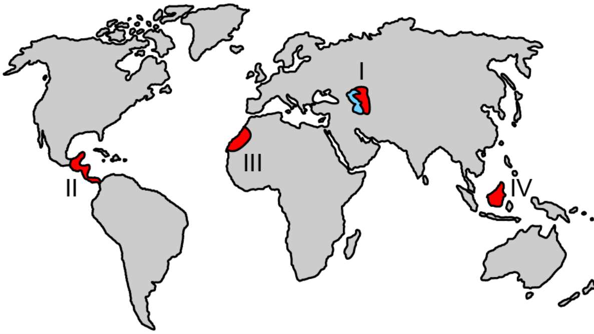
B) İtilaf Devletleri kuvvetlerinin İstanbul ve Boğazları boşaltması

C) Ankara Antlaşması sonrasında Fransa'nın Çukurova'dan çekilmesi

D) Güneybatı Anadolu'daki İtalyan kuvvetlerinin işgalinin son bulması

E) Rusya'nın Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne geri vermesi

35. Yeryüzünde, sıcak ve nemli iklim koşullarına sahip alanlar ile biyoçeşitliliğin fazla olduğu alanların dağılışı arasında yakın bir ilişki vardır.

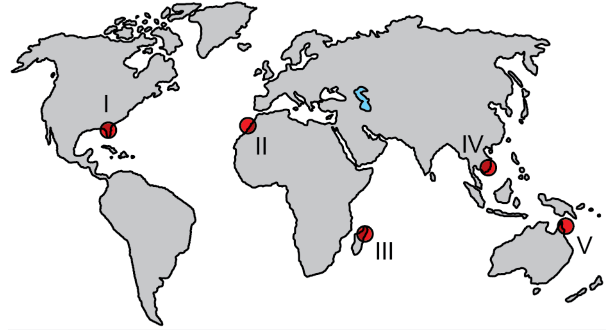

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde biyoçeşitlilik daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

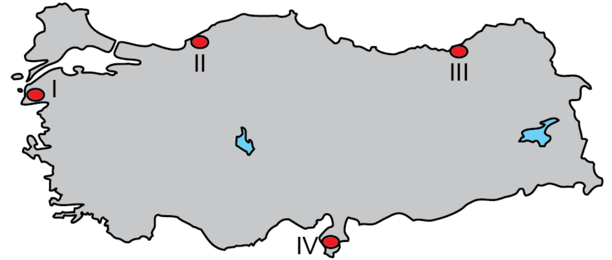
36. Tropikal kuşaktaki okyanuslarda kendi etrafında dönerek çok şiddetli esen rüzgârlara tropikal siklon adı verilmektedir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde tropikal siklonların etkili olması <u>beklenmez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

37. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde rüzgâr enerjisi potansiyeli daha düşüktür?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

38. Türkiye'deki kır yerleşmeleriyle ilgili,

I. Kır yerleşmelerinin fonksiyonu zaman içinde değişiklik gösterebilir.

II. Köy yerleşmelerinde ikincil ekonomik faaliyetler yaygındır.

III. Bazı köyler birden fazla yerleşme biriminden oluşur.

IV. Kır yerleşmelerinin tümü daimî yerleşme şeklindedir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

39. Birleşmiş Milletler; dünya barışını tehlikeye düşürecek durumlara karşı önlem almak, ülkeler arasında barışçıl ilişkiler geliştirerek yine ülkeler arasında ekonomik ve sosyal iş birliğini sağlamak amacıyla kurulmuştur. Tüm bu görevlerin yerine getirilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler'in bazı ana organları bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ana organlardan biri <u>değildir</u>?

A) Ekonomik ve Sosyal Konsey

B) Genel Kurul

C) Güvenlik Konseyi

D) Uluslararası Adalet Divanı

E) Dünya Sağlık Örgütü

40. Beşerî faaliyetler sonucunda; karbondioksit, metan, kloroflorokarbon gibi gazların atmosferdeki miktarının artması sera etkisine neden olmaktadır. Sera etkisi, Dünya'nın daha fazla ısınmasına ve küresel iklim değişikliğine yol açmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliğin sonuçlarından biri <u>değildir</u>?

A) Deniz seviyesinin alçalması

B) Atmosfer kökenli afetlerin sıklığının artması

C) Tatlı su kaynaklarının azalması

D) Tarımsal üretimin olumsuz etkilenmesi

E) Buzulların hızla erimesi

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI-SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİNE GEÇİNİZ.

2023 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2023 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

18-06-2023

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI-SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ

1. B
2. C
3. C
4. D
5. A
6. A
7. E
8. C
9. B
10. E
11. A
12. C
13. D
14. B
15. D
16. B
17. C
18. A
19. A
20. D
21. E
22. C
23. E
24. C
25. E
26. B
27. C
28. C
29. A
30. A
31. C
32. A
33. C
34. E
35. D
36. B
37. C
38. B
39. E
40. A